

مسائل دویبعدی

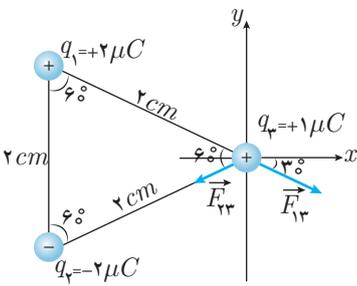
- (۱) مبدأ محورهای مختصات را روی بار مورد نظر قرار می‌دهیم.
- (۲) نیروهای وارد بر بار را رسم می‌کنیم (دقت در دافعه و جاذبه بودن)
- (۳) محاسبه‌ی اندازه‌ی نیروها
- (۴) تجزیه‌ی نیروها
- (۵) محاسبه‌ی برآیند نیروها

مراحل حل

توجه: برآیند دو بردار که با هم زاویه‌ی θ می‌سازند از رابطه‌ی $\sqrt{A_1^2 + A_2^2 + 2A_1A_2 \cos \theta}$ به دست می‌آید. بنابراین برای حالتی که دو بردار هم‌اندازه باشند خواهیم داشت:

$$A_T = 2A \cos \frac{\theta}{2}$$

مثال ۱ برآیند نیروهای وارد بر بار q_3 را در شکل زیر بیابید.

$$F_{13} = \frac{k|q_1||q_3|}{r^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 2 \times 1 \times 10^{-12}}{4 \times 10^{-4}} = 45 \text{ N}$$

$$F_{23} = \frac{k|q_2||q_3|}{r^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 2 \times 1 \times 10^{-12}}{4 \times 10^{-4}} = 45 \text{ N}$$

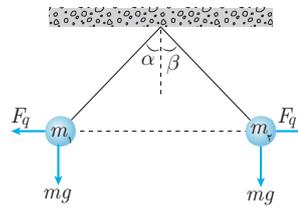
$$\vec{F}_{13} = F_{13} \cos 30^\circ \vec{i} - F_{13} \sin 30^\circ \vec{j}$$

$$\vec{F}_{23} = -F_{23} \cos 30^\circ \vec{i} - F_{23} \sin 30^\circ \vec{j}$$

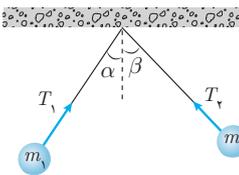
$$\vec{F}_T = \vec{F}_{13} + \vec{F}_{23} = -2F_{13} \sin 30^\circ \vec{j} = -2 \times 45 \times \frac{1}{2} \vec{j} = -45 \vec{j} \text{ N}$$

آونگ

الف) $\begin{cases} m_1 = m_2 \\ q_1 = q_2 \\ q_1 \neq q_2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \alpha = \beta \\ \tan \alpha = \frac{F_q}{mg} \\ T^2 = (mg)^2 + F_q^2 \end{cases}$

ب) $m_1 \neq m_2 \Rightarrow \begin{cases} \alpha < \beta \\ \frac{T_1}{T_2} = \frac{m_1}{m_2} = \frac{\sin \beta}{\sin \alpha} \end{cases}$

میدان الکتریکی

میدان الکتریکی، خاصیت الکتریکی اطراف بار الکتریکی است.

(۱) اندازه: $E = \frac{k|q|}{r^2}$

(۲) راستا: خط واصل بار و نقطه‌ی مورد نظر

(۳) جهت: هم‌جهت با نیروی وارد بر بار مثبت

\vec{E}

$\vec{E} \leftarrow q > 0$ از q خارج می‌شود.

$\vec{E} \leftarrow q < 0$ به q وارد می‌شود.

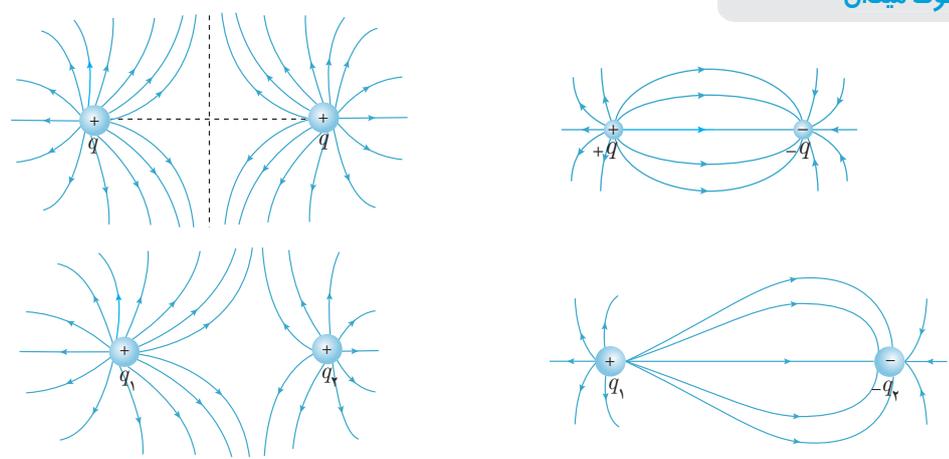

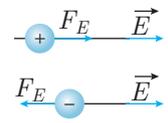
نکته ✓ محاسبه‌ی برآیند میدان الکتریکی مانند محاسبه‌ی برآیند نیروی الکتریکی است.

خطوط میدان

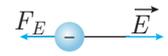
دوبار هم‌اندازه (الف)

دوبار ناهم‌اندازه (ب)
 $|q_1| > |q_2|$

بار مثبت: هم‌جهت \vec{E}

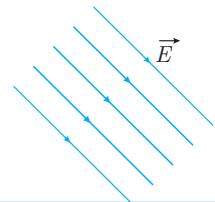

بار منفی: خلاف جهت \vec{E}

نیروی الکتریکی وارد از طرف میدان به

$$F_E = |q| E$$

نکته ✓

هم‌اندازه

هم‌جهت (موازی و مستقیم)
هم‌فاصله از هم رسم می‌شوند.

خطوط میدان یکنواخت

نکته ✓

نکات تستی برای محاسبه‌ی مسائل میدان و نیرو

نکته ✓

استفاده از نسبت تناسب (الف)

$$\frac{F'}{F} = \left| \frac{q_1' q_2'}{q_1 q_2} \right| \left(\frac{r}{r'} \right)^2$$

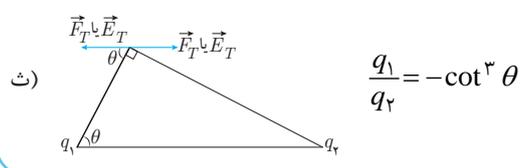
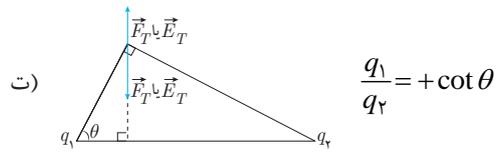
$$\frac{E_2}{E_1} = \left| \frac{q_2}{q_1} \right| \left(\frac{r_1}{r_2} \right)^2$$

ب) $\Sigma \vec{F} = 0 \Leftrightarrow \Sigma \vec{E} = 0$

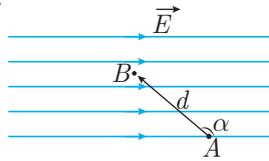
پ) دوبار q_2 و $q_1 \Rightarrow$

$$q_1 q_2 > 0 \Rightarrow \begin{cases} \vec{E} \text{ و } \vec{F} \text{ خلاف جهت} \Rightarrow \text{بین دوبار} \\ \vec{E} \text{ و } \vec{F} \text{ هم‌جهت} \Rightarrow \text{بیرون دوبار} \end{cases}$$

$$q_1 q_2 < 0 \Rightarrow \begin{cases} \vec{E} \text{ و } \vec{F} \text{ هم‌جهت} \Rightarrow \text{بین دوبار} \\ \vec{E} \text{ و } \vec{F} \text{ خلاف جهت} \Rightarrow \text{بیرون دوبار} \end{cases}$$

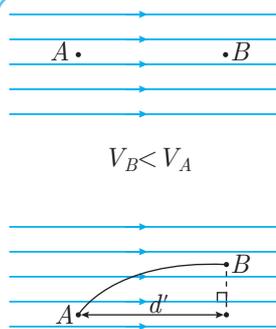

- ۱) تغییرات پتانسیل الکتریکی در میدان یکنواخت: $\Delta V = -Ed \cos \alpha$
- ۲) تغییرات انرژی پتانسیل الکتریکی: $\Delta U = q\Delta V$
- ۳) کار میدان الکتریکی: $W_E = -\Delta U$
- ۴) کار نیروی خارجی: $W_F = \Delta U + \Delta K$

نکته ✓

۱) پتانسیل الکتریکی در جهت خطوط میدان کاهش می‌یابد.

۲) اگر میدان یکنواخت باشد می‌توان $|\Delta V|$ را ساده‌تر محاسبه کرده d' جابه‌جایی

در راستای میدان است: $|\Delta V| = Ed'$

۳) داخل جسم رسانا \leftarrow میدان صفر است.

تمام نقاط هم‌پتانسیل‌اند.
۴) روی سطح رسانا میدان الکتریکی عمود است.

چگالی سطحی بار $\sigma = \frac{Q}{A}$
 $\frac{C}{m^2}$

چگالی سطحی بار روی سطح رسانا در نقاط نوک‌تیز بیش‌تر است.

مثال ۲ بار $q = -4 \mu C$ را در میدان یکنواخت $E = 6 \times 10^6$ رها می‌کنیم. پس از جابه‌جایی ۳ سانتی‌متر سرعت این بار به جرم یک میلی‌گرم، چند متر بر ثانیه خواهد بود؟ (از اثر نیروی وزن صرف‌نظر کنید.)

حل: بار منفی خلاف جهت میدان حرکت می‌کند. بنابراین $\Delta V > 0$ خواهد بود.

$$|\Delta V| = Ed' \Rightarrow \Delta V = +Ed'$$

$$\Delta U = q\Delta V$$

$$W_F = \Delta K + \Delta U \xrightarrow{W_F=0, \text{ کار نیروی خارجی صفر است}} \Delta K = -\Delta U \Rightarrow \frac{1}{2}mv^2 - 0 = -qEd'$$

$$v = \sqrt{\frac{-2qEd'}{m}} = \sqrt{\frac{-2 \times (-4 \times 10^{-6}) \times 6 \times 10^6 \times 3 \times 10^{-2}}{10^{-6}}} = 12 \times 10^2 = 1200 \frac{m}{s}$$

خازن

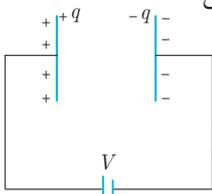
۱) خازن وسیله‌ی ذخیره‌ی انرژی الکتریکی و بار الکتریکی است.

۲) خازن‌ها با آهنگ بسیار بیشتری نسبت به مولدهای الکتریکی انرژی را تخلیه می‌کنند. به طور مثال در فلاش دوربین عکاسی

۳) خازن‌ها در دفیلاتور (الکتروشوک)، صفحه‌ی گوشی‌های لمسی، کیبورد رایانه‌ها، کیسه‌ی هوای اتومبیل و مدارهای الکتریکی و میکروفون خازنی کاربرد دارند.

۴) هر دو جسم رسانای منزوی می‌توانند مانند خازن عمل کنند ولی در کتاب درسی فقط دو صفحه‌ی رسانای

بسیار نزدیک به هم به نام خازن تخت که با نماد $\parallel \text{---} \parallel$ نمایش داده، بررسی می‌شود.

روابط

۱) ظرفیت خازن (C):

$$\left. \begin{array}{l}
 C: \text{ ظرفیت خازن (F)} \\
 \kappa: \text{ ثابت دی الکتریک (بدون واحد)} \\
 \epsilon_0: \text{ ضریب گذردهی الکتریکی در خلاء } \left(\frac{F}{m}\right) \\
 A: \text{ مساحت صفحه‌ی خازن } (m^2) \\
 d: \text{ فاصله‌ی دو صفحه‌ی خازن از یکدیگر } (m)
 \end{array} \right\} \leftarrow C = \frac{\kappa \epsilon_0 A}{d}$$

۲) رابطه‌ی بار و پتانسیل دو سر خازن:

$$\left. \begin{array}{l}
 Q: \text{ بار روی صفحه‌ی خازن (C)} \\
 V: \text{ ولتاژ دوسر خازن (V)}
 \end{array} \right\} Q = CV$$

۳) انرژی خازن: $U = \frac{1}{2} QV = \frac{1}{2} CV^2 = \frac{Q^2}{2C}$ U انرژی ذخیره شده در خازن (J)

۴) میدان الکتریکی یکنواخت بین صفحه‌های خازن: $E = \frac{V}{d} = \frac{Q}{\kappa \epsilon_0 A}$

نکته

۱) نسبت ظرفیت دو خازن: $\frac{C_2}{C_1} = \frac{\kappa_2}{\kappa_1} \times \frac{A_2}{A_1} \times \frac{d_1}{d_2}$

۲) سؤالات خازن در بیش‌تر مواقع در وضعیت **وصل** یا **جدای** از باتری مطرح می‌شوند که در مورد اول ولتاژ خازن و در مورد دوم بار خازن ثابت است.

تغییرات خازن

$$\left. \begin{array}{l}
 \text{۱) متصل به مولد } (V = \text{ثابت}) \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \frac{Q_2}{Q_1} = \frac{U_2}{U_1} = \frac{C_2}{C_1} \\ \frac{E_2}{E_1} = \frac{d_1}{d_2} \end{array} \right. \\
 \text{۲) جدا از مولد } (q = \text{ثابت}) \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \frac{V_2}{V_1} = \frac{U_2}{U_1} = \frac{C_1}{C_2} \\ \frac{E_2}{E_1} = \frac{\kappa_1 A_1}{\kappa_2 A_2} \end{array} \right.
 \end{array} \right\}$$

دی الکتریکی چیست؟

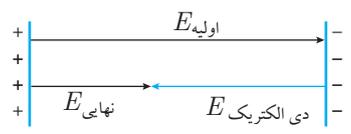
۱) دی الکتریک یک ماده‌ی عایق است (مانند شیشه، کاغذ).

۲) دی الکتریک بین صفحات خازن قرار می‌گیرد و دو اثر دارد:
 ۱) افزایش ظرفیت خازن
 ۲) افزایش ولتاژ قابل تحمل

۳) دی الکتریک‌ها بر اساس ساختار مولکولی به دو دسته تقسیم می‌شوند:
 الف) قطبی (آب، HCl، NH₃)

ب) غیرقطبی (متان، بنزن) ← در اثر قرار گرفتن در میدان داخل خازن مرکز بارهای مثبت و منفی جدا می‌شود که می‌گوییم **قطبیده** شده است.

۴) جهت‌گیری قطب‌های مولکول‌های دی الکتریک، میدانی خلاف جهت میدان اصلی خازن ایجاد می‌کند.

فروریزش خازن

- اختلاف پتانسیل دو سر خازن اگر از حدی بیش‌تر شود خازن اصطلاحاً می‌سوزد.
- علت این امر جدا شدن الکترون‌های دی الکتریک از اتم و ایجاد مسیر رسانا در خازن است.
- معمولاً با ایجاد جرقه همراه است.
- روی هر خازن علاوه بر ظرفیت آن، حداکثر ولتاژ قابل تحمل خازن را نیز می‌نویسند.

بخش اول - مفاهیم

۱. چند الکترون باید از یک سکه‌ی خنثی خارج شود، تا بار الکتریکی آن $1\mu C$ شود؟ $(e = 1/6 \times 10^{-19} C)$ (سراسری - ۱۳۹۵)

- (۱) $1/6 \times 10^6$ (۲) $1/6 \times 10^{12}$ (۳) $6/25 \times 10^6$ (۴) $6/25 \times 10^{12}$

۲. سه جسم A ، B و C را دو به دو به یکدیگر نزدیک می‌کنیم. وقتی A و B به یکدیگر نزدیک شوند، هم‌دیگر را با نیروی الکتریکی جذب می‌کنند و اگر C را به یکدیگر نزدیک کنیم، یکدیگر را با نیروی الکتریکی دفع می‌کنند. کدام یک از گزینه‌های زیر می‌تواند صحیح باشد؟ (فارج از کشور - ۱۳۹۰)

- (۱) A و C بار هم‌نام و هم‌اندازه دارند. (۲) C و B بار غیر هم‌نام دارند.
(۳) B بدون بار و C باردار است. (۴) A بدون بار و B باردار است.

۳. در شکل مقابل گلوله‌ی فلزی بارداری از نخ آویزان است. کره‌ی فلزی خنثی را که دارای دسته‌ی نارسانا است به گلوله نزدیک می‌کنیم. مشاهده می‌شود که گلوله می‌شود. وقتی تماس حاصل شد، کره را جدا می‌کنیم و دوباره به آرامی آن را به گلوله نزدیک می‌کنیم و ملاحظه می‌شود که گلوله می‌شود. (سراسری - ۱۳۸۶)

- (۱) جذب - دفع (۲) دفع - جذب
(۳) دفع - دفع (۴) جذب - جذب

۴. کره‌ی رسانای بدون باری را به یک آونگ باردار نزدیک می‌کنیم. چه ممکن است روی دهد؟

- (۱) آونگ به سمت کره منحرف می‌شود.
(۲) آونگ به سمت کره منحرف می‌شود و در صورت تماس در آن حالت باقی می‌ماند.
(۳) آونگ به سمت کره منحرف می‌شود و در صورت تماس از کره دفع می‌شود.
(۴) آونگ نسبت به کره دفع و منحرف می‌شود.

۵. جسم رسانای باردار A جسم B را دفع و جسم نارسانای C را جذب می‌کند، در گزینه‌های داده شده چند گزینه‌ی درست وجود دارد؟

- (۱) الزاماً B باردار و هم‌نام با A است.
(۲) الزاماً C باردار و ناهم‌نام با A است.
(۳) C ممکن است ناهم‌نام با A و یا خنثی باشد.
(۴) B ممکن است خنثی یا هم‌نام با A باشد.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۶. جسمی دارای بار منفی است، وقتی 4×10^{13} الکترون به جسم می‌دهیم بار آن ۵ برابر بار اولیه می‌شود بار اولیه چند میکروکولن بوده است؟

- $(e = 1/6 \times 10^{-19} C)$
(۱) $-1/6$ (۲) $-3/6$ (۳) $-3/2$ (۴) $-4/2$

بخش دوم - نیروی الکتریکی

۷. یکای k ضریب قانون کولن در SI کدام است؟

- (۱) $\frac{Nm^2}{C^2}$ (۲) $\frac{Nm}{C}$ (۳) $\frac{C^2}{Nm^2}$ (۴) $\frac{C^2}{Nm}$

۸. واحد ضریب گذردهی الکتریکی (ϵ_0) در خلاء کدام است؟

- (۱) $\frac{(کولن)^2}{متر مربع \times نیوتون}$ (۲) $\frac{کولن}{متر مربع \times نیوتون}$ (۳) $\frac{(کولن)^2}{متر \times نیوتون}$ (۴) $\frac{نیوتون}{متر مربع \times کولن}$

۹. دو ذره با بارهای الکتریکی q_1 و q_2 در فاصله‌ی 20 سانتی‌متری از یکدیگر ثابت شده‌اند و بر هم نیروی F وارد می‌کنند. این دو بار الکتریکی از فاصله‌ی چند سانتی‌متری بر هم نیروی $4F$ وارد می‌کنند؟

- (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۱۰ (۴) ۸

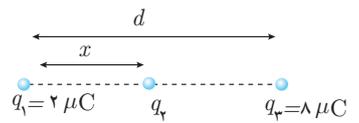
۱۰. برای آن که نیرویی که دو بار الکتریکی به یکدیگر وارد می‌کنند نصف شود، فاصله‌ی بین آن‌ها باید چند برابر شود؟

- (۱) ۲ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $\sqrt{2}$ (۴) $\frac{\sqrt{2}}{2}$

۱۱. الکترونی در مسیری دایره‌ای شکل به دور هسته‌ای که ۵ پروتون دارد و به فاصله‌ی ۳ آنگستروم از هسته می‌چرخد. نیروی وارد بر الکترون چند نیوتون است؟ ($k = 9 \times 10^9 \frac{Nm^2}{C^2}$)

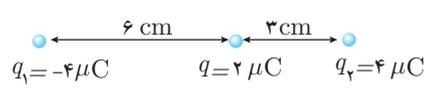
- (۱) $1/28 \times 10^{-11}$ (۲) $1/28 \times 10^{-10}$ (۳) $1/28 \times 10^{-9}$ (۴) $1/28 \times 10^{-8}$

۱۲. سه بار نقطه‌ای مطابق شکل قرار دارند. برایند نیروهای الکترواستاتیکی وارد بر هر یک از بارها صفر است. بار q_2 چند میکروکولن است؟ (فارج از کشور - ۱۳۸۹)

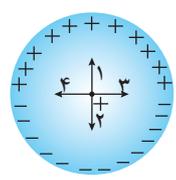
- (۱) $-\frac{2}{9}$ (۲) $+\frac{2}{9}$ (۳) $-\frac{8}{9}$ (۴) $+\frac{8}{9}$

۱۳. در شکل زیر برایند نیروهای وارد بر بار الکتریکی نقطه‌ای $q = 2 \mu C$ برابر چند نیوتون است؟ ($\frac{1}{4\pi\epsilon_0} = 9 \times 10^9 SI$)

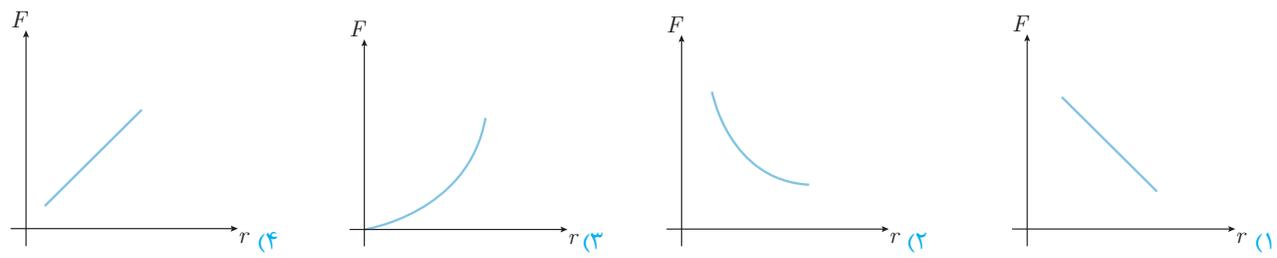
- (۱) ۶۰ (۲) ۶ (۳) ۱۰۰ (۴) ۱۰

۱۴. یک حلقه‌ی دایره‌ای عایق را باردار کرده‌ایم. نیمه‌ی بالایی به طور یکنواخت دارای بار $+q$ و نیمه‌ی پایینی به طور یکنواخت دارای بار $-q$ است. نیروی وارد بر بار مثبتی که در مرکز حلقه قرار دارد، به کدام سمت است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۵. کدام یک از نمودارهای زیر تغییرات نیروی الکترواستاتیکی کولنی بین دو بار بر حسب فاصله‌ی بین آن‌ها است؟

۱۶. دو کره‌ی رسانا به شعاع r_1 و r_2 دارای بارهای هم‌نام q_1 و q_2 موجود هستند که فاصله‌ی مرکزهای آن‌ها از یکدیگر r است. اگر نیرویی که دو کره به یکدیگر وارد می‌کنند، F نامیده شود، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) $F > \frac{kq_1q_2}{r^2}$ (۲) $F < \frac{kq_1q_2}{r^2}$ (۳) $F = \frac{kq_1q_2}{r^2}$ (۴) بستگی به اندازه‌های r_1 و r_2 دارد.

۱۷. در تست شماره‌ی ۱۶ اگر دو بار q_1 و q_2 ناهم‌نام باشند، کدام گزینه صحیح خواهد بود؟

- (۱) $F > \frac{k \cdot q_1 q_2}{r^2}$ (۲) $F < \frac{k \cdot q_1 q_2}{r^2}$ (۳) $F = \frac{k \cdot q_1 q_2}{r^2}$ (۴) بستگی به اندازه‌ی r_1 و r_2 دارد.

۱۸. دو بار ناهم‌نام و هم‌اندازه به یکدیگر نیروی F وارد می‌کنند، چند درصد از یکی از بارها را برداریم و به بار منفی بدهیم تا نیروی بین آن‌ها در همان فاصله‌ی قبلی $\frac{1}{9}$ برابر شود؟

- (۱) ۹۳ (۲) ۷ (۳) ۳۳ (۴) ۶۶

۱۹. نیرویی که دو بار الکتریکی در فاصله 10 سانتی‌متری به یکدیگر وارد می‌کنند برابر 36 نیوتون است. اگر هر کدام از آن‌ها را $2/5$ سانتی‌متر به یکدیگر نزدیک کنیم، نیروی بین آن‌ها چند نیوتون خواهد شد؟

- ۱۴۴ (۱) ۷۲ (۲) ۶۴ (۳) ۴۸ (۴)

۲۰. دو بار الکتریکی q در فاصله معینی از یکدیگر واقع اند. اگر فاصله‌ی دو بار ثابت باشد و مقدار nq ($n < 1$) بار از یکی کم کرده و به دیگری بیفزاییم، نیروی الکتریکی آن‌ها چند برابر می‌شود؟

- $1 - n^2$ (۱) $1 + n^2$ (۲) $\frac{1}{1 - n^2}$ (۳) $\frac{1}{1 + n^2}$ (۴)

۲۱. دو بار ناهم‌نام و هم‌اندازه در فاصله r از یکدیگر ثابت شده‌اند، چند برابر بار مثبت را به هر دوی آن‌ها اضافه کنیم تا در همان فاصله، نیروی الکتریکی بین آن‌ها دو برابر شود؟

- ۲ (۱) $\sqrt{2}$ (۲) ۳ (۳) $\sqrt{3}$ (۴)

۲۲. یک بار الکتریکی به اندازه‌ی Q را می‌خواهیم به نسبت xQ و $(1-x)Q$ تقسیم کرده و در فاصله‌ی r از یکدیگر قرار دهیم. بیش‌ترین نیرو به ازای چه مقداری از x ایجاد خواهد شد؟

- ۱ (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{\sqrt{2}}{2}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴)

۲۳. دو ذره با بارهای الکتریکی $q_1 = 8 \mu C$ و q_2 در فاصله‌ی 6 سانتی‌متری از یکدیگر ثابت شده‌اند. اگر اندازه‌ی نیرویی که این دو ذره‌ی الکتریکی به یکدیگر وارد می‌کنند، 40 نیوتون باشد، اندازه‌ی q_2 برابر چند میکروکولن است؟ ($k = 9 \times 10^9 \frac{Nm^2}{C^2}$)

- ۴ (۱) ۲ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) ۶ (۴)

۲۴. دو بار الکتریکی هم‌نام $q_1 = 8 \mu C$ و q_2 در فاصله‌ی r ، نیروی F بر هم وارد می‌کنند. اگر 25 درصد از بار q_1 را برداشته و به q_2 اضافه کنیم، بدون تغییر فاصله‌ی بارها، نیروی متقابل بین آن‌ها 50 درصد افزایش می‌یابد. مقدار اولیه‌ی q_2 چند میکروکولن است؟ (سراسری - ۱۳۸۹)

- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۲۵. دو گلوله‌ی فلزی کوچک و مشابه که دارای بار الکتریکی هستند، از فاصله‌ی 30 سانتی‌متری، نیروی جاذبه‌ی 4 نیوتون بر یکدیگر وارد می‌کنند. اگر این دو گلوله را به هم تماس دهیم، بار الکتریکی هر کدام $3 \mu C$ خواهد شد. بار اولیه‌ی گلوله‌ها بر حسب میکروکولن کدام است؟

(سراسری - ۱۳۹۴) $(k = 9 \times 10^9 \frac{N.m^2}{C^2})$

- -6 و 12 (۱) -4 و 10 (۲) -3 و 9 (۳) -2 و 8 (۴)

۲۶. نیروی دافعه‌ی بین دو بار الکتریکی نقطه‌ای مشابه در فاصله‌ی r از هم برابر با $0.2N$ است. اگر به یکی از بارها $2 \mu C$ اضافه کنیم این نیروی دافعه در همین فاصله برابر $0.3N$ می‌شود. اندازه‌ی اولیه‌ی هر یک از این بارهای الکتریکی چند میکروکولن بوده است؟ (قارچ از کشور - ۱۳۸۵)

- ۲ (۱) ۴ (۲) ۶ (۳) ۸ (۴)

۲۷. دو کره‌ی فلزی دارای بارهای $+q$ و $-q$ هستند. چند درصد از بار یکی از کره‌ها را برداشته و روی کره‌ی دیگر قرار دهیم تا نیروی بین دو بار $\frac{9}{16}$ برابر شود؟

- ۲۵ (۱) ۷۵ (۲) ۵۰ (۳) ۴۰ (۴)

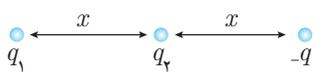
۲۸. دو کره‌ی فلزی مشابه دارای بارهای الکتریکی $q_1 = +5 \mu C$ و $q_2 = +15 \mu C$ در فاصله‌ی r ، نیروی F ، بر یکدیگر وارد می‌کنند. اگر این دو کره را در یک لحظه با یکدیگر تماس دهیم، به طوری که فقط بین دو کره مبادله‌ی بار صورت گیرد و مجدداً به همان فاصله‌ی قبلی برگردانیم، نیروی دافعه‌ی بین دو کره چگونه تغییر می‌کند؟ (سراسری - ۱۳۹۱)

- ۱ (۱) 25 درصد افزایش می‌یابد. ۲ (۲) 25 درصد کاهش می‌یابد.
۳ (۳) تقریباً 33 درصد کاهش می‌یابد. ۴ (۴) تقریباً 33 درصد افزایش می‌یابد.

۲۹. در شکل مقابل نیرویی که بار q_2 به $-q$ وارد می‌کند F است. برآیند نیروهای وارد از طرف بارهای یکسان مثبت q_1 و q_2 به $-q$ چند F است؟

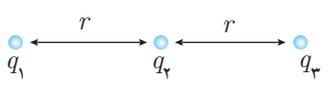
- (۱) $5F$ (۲) $3F$ (۳) $\frac{5}{4}F$ (۴) $\frac{3}{4}F$

۳۰. سه بار الکتریکی روی فواصل مساوی روی دایره‌ای به شعاع 2cm قرار دارند. نیرویی که بارهای q_1 و q_2 به q_3 وارد می‌کنند \vec{F}_3 و نیرویی که بارهای q_1 و q_2 به q_3 وارد می‌کنند \vec{F}_2 و نیرویی که بارهای q_1 و q_2 به q_3 وارد می‌کنند \vec{F}_1 نام دارد. اندازه برآیند $\vec{F}_1 + \vec{F}_2 + \vec{F}_3$ را بیابید؟

($k = 9 \times 10^9 \frac{N.m^2}{C^2}$, $q_1 = 2\mu C$, $q_2 = 2\mu C$, $q_3 = -2\mu C$)

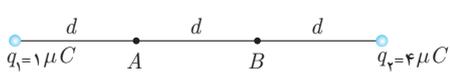
- (۱) $270\sqrt{3}$ (۲) $90\sqrt{3}$ (۳) $30\sqrt{3}$ (۴) 0

۳۱. سه بار $q_1 = q$ و $q_2 = q$ و $q_3 = 2q$ در فاصله‌های مساوی از هم روی خط راست مطابق شکل قرار دارند. برآیند نیروهایی که به بار q_3 وارد می‌شود چند برابر برآیند نیروهایی است که به بار q_2 می‌شود؟

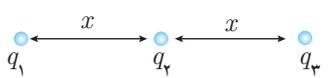
- (۱) $\frac{5}{4}$ (۲) $\frac{5}{2}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{1}{4}$

۳۲. ذره‌ی باردار $+q$ را مطابق شکل روی خط رسم شده بین دو بار q_1 و q_2 از A به B جابه‌جا می‌کنیم. نیروی وارد بر بار $+q$ در این جابه‌جایی چگونه تغییر می‌کند؟

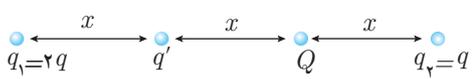
- (۱) افزایش، کاهش (۲) کاهش، افزایش (۳) کاهش (۴) افزایش

۳۳. در شکل زیر تمامی بارها در حال تعادل هستند. نسبت $\frac{q_1}{q_2}$ و $\frac{q_1}{q_3}$ به ترتیب از راست به چپ کدام گزینه است؟

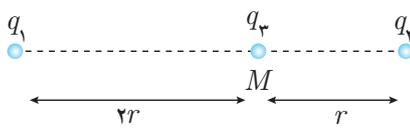
- (۱) -4 و 1 (۲) $+4$ و -1 (۳) -2 و 1 (۴) 2 و -1

۳۴. نیروی وارد بر بار Q در شکل زیر صفر است. نسبت $\frac{q'}{q}$ کدام گزینه است؟

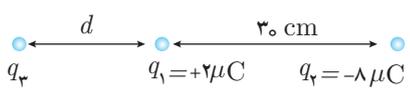
- (۱) $-\frac{1}{2}$ (۲) $+\frac{1}{2}$ (۳) $+\frac{3}{2}$ (۴) $-\frac{3}{2}$

۳۵. دو بار q_1 و q_2 در نقطه‌ی M به بار q_3 نیروی \vec{F} را وارد می‌کنند، اگر جای آن‌ها عوض شود، باز هم نیروی \vec{F} به بار q_3 وارد می‌شود، نسبت دو بار $\frac{q_1}{q_2}$ را بیابید.

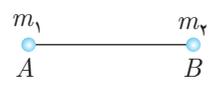
- (۱) $+1$ (۲) -3 (۳) $+3$ (۴) -1

۳۶. دو بار الکتریکی، $q_1 = +2\mu C$ و $q_2 = -8\mu C$ در فاصله 30cm از یکدیگر قرار دارند. بار q_3 را در فاصله d از بار q_1 قرار می‌دهیم تا هر سه بار به تعادل برسند. بار q_3 و اندازه‌ی d به ترتیب چند μC و چند cm هستند؟

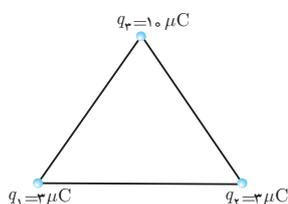
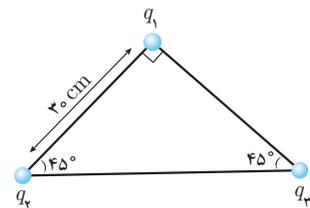
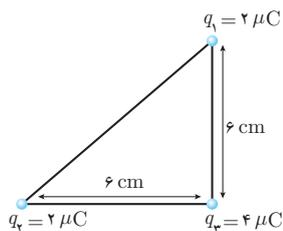
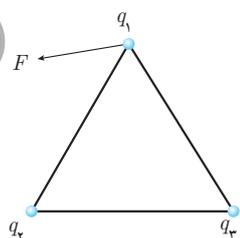
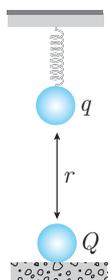
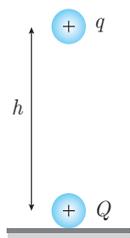
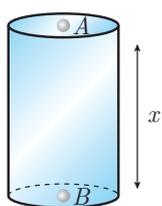

- (۱) -2 و 60 (۲) $+2$ و 60 (۳) -8 و 30 (۴) $+8$ و 30

۳۷. دو ذره‌ی الکتریکی به جرم‌های m_1 و m_2 به ترتیب بارهای q_1 و q_2 را دارند و در نقاط A و B ثابت شده‌اند. ناگهان دو ذره را رها می‌کنیم. اگر تنها نیروی الکتریکی بین دو ذره قابل توجه باشد نسبت شتاب ذره‌ی m_1 به ذره‌ی m_2 کدام گزینه است؟

- (۱) $\frac{m_2 q_2}{m_1 q_1}$ (۲) $\frac{m_2 q_1}{m_1 q_2}$ (۳) $\frac{m_2}{m_1}$ (۴) $\frac{m_1}{m_2}$

۳۸. در یک لوله‌ی شیشه‌ای قائم دو گلوله‌ی سبک A و B به جرم 36 kg در حال تعادل قرار دارند بار هر گلوله $1 \mu\text{C}$ است. اگر از اصطکاک صرف نظر کنیم فاصله‌ی گلوله‌ها چند سانتی‌متر است؟

$$(k = 9 \times 10^9 \frac{\text{Nm}^2}{\text{C}^2})$$

- ۲۰ (۱)
۱۵ (۲)
۱۰ (۳)
۵ (۴)

۳۹. بار الکتریکی q به جرم m در اثر دافعه‌ی بار Q معلق و به حال تعادل است. فاصله‌ی دو بار با توجه به شکل h است. h برابر کدام گزینه است؟ (k ثابت کولن است و منظور از w ، نیروی وزن است.)

$$\frac{kqQ}{w} \quad (۱)$$

$$\sqrt{\frac{kqQ}{2w}} \quad (۲)$$

$$\frac{kqQ}{w} \quad (۳)$$

$$\sqrt{\frac{2kqQ}{w}} \quad (۴)$$

۴۰. یک جسم باردار به جرم m و بار $+q$ مطابق شکل از انتهای فنری آویزان است. بار نامعلوم Q روی زمین، زیر آن قرار دارد به طوری که باعث شده فنر کشیده شود. نیروی فنر در این حالت دو برابر نیروی وزن شده است. بار Q کدام گزینه است؟

$$\frac{mgr^2}{2kq} \quad (۱)$$

$$\frac{mgr^2}{kq} \quad (۲)$$

$$\frac{mgr^2}{3kq} \quad (۳)$$

$$\frac{mgr^2}{kq} \quad (۴)$$

۴۱. در سه رأس مثلث متساوی‌الاضلاعی به شکل زیر سه بار نقطه‌ای q_1 ، q_2 و q_3 وجود دارد، اگر برآیند نیروهای وارد بر q_1 نیروی F باشد کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) q_1 و q_3 هم‌نام و $|q_2| > |q_3|$
(۲) q_1 و q_3 غیر هم‌نام و $|q_2| > |q_3|$
(۳) q_1 و q_3 هم‌نام و $|q_3| > |q_1|$
(۴) q_1 و q_3 غیر هم‌نام و $|q_2| < |q_3|$

۴۲. سه بار الکتریکی نقطه‌ای به شکل زیر در سه رأس مثلث قائم‌الزاویه ثابت شده‌اند، برآیند نیروهای الکتریکی وارد بر بار q_3 چند نیوتون است؟ ($k = 9 \times 10^9 \text{ SI}$)

- ۲۰ (۱)
 $20\sqrt{2}$ (۲)
۴۰ (۳)
 $40\sqrt{2}$ (۴)

۴۳. سه بار نقطه‌ای $q_1 = q_2 = q_3 = 10 \mu\text{C}$ در سه رأس مثلث شکل مقابل قرار دارند، نیروی وارد بر q_1 چند نیوتون است؟ ($k = 9 \times 10^9 \frac{\text{N.m}^2}{\text{C}^2}$)

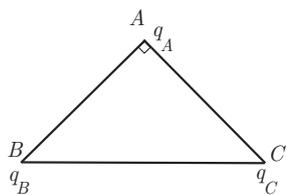
- $10\sqrt{2}$ (۱)
 $10\sqrt{2}$ (۲)
 $\frac{\sqrt{2}}{10}$ (۴)
 $\sqrt{2}$ (۳)

۴۴. سه بار الکتریکی نقطه‌ای مطابق شکل در ۳ رأس مثلث متساوی‌الاضلاعی به ضلع 30 سانتی‌متر قرار دارند. برآیند نیروهای الکتریکی وارد بر بار q_3 چند نیوتون است؟ ($k = 9 \times 10^9 \frac{\text{Nm}^2}{\text{C}^2}$) (فارج از کشور - ۱۳۹۲)

- $3\sqrt{3}$ (۱)
۳ (۲)
 $10\sqrt{3}$ (۳)
۱۰ (۴)

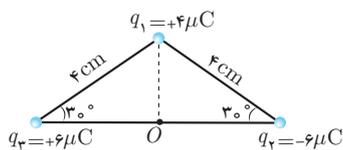

۴۵. در شکل روبه‌رو مثلث متساوی‌الساقین قائم‌الزاویه است و بارهای q_A ، q_B و q_C به ترتیب q ، $\sqrt{3}q$ و $-q$ هستند. زاویه‌ای که برایند نیروهای الکتریکی وارد بر بار q_A با امتداد پاره خط BA می‌سازد، چند درجه است؟ (سراسری - ۱۳۸۷)

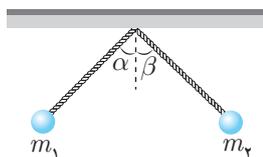
- (۱) ۳۰
(۲) ۴۵
(۳) ۵۳
(۴) ۶۰

۴۶. سه بار نقطه‌ای مطابق شکل در سه رأس یک مثلث ثابت شده‌اند. نیروی وارد بر بار $q_4 = 1\mu C$ واقع در نقطه‌ی O در وسط خط واصل دو بار q_2 و q_3 چند نیوتون است؟ (سراسری - ۱۳۸۴)

- (۱) ۴۵
(۲) ۹۰
(۳) $45\sqrt{3}$
(۴) $90\sqrt{2}$

۴۷. دو گلوله‌ی کوچک به جرم‌های m_1 و m_2 و بارهای q_1 و q_2 را به نخ‌های عایق بسته و از یک نقطه آویزان کرده‌ایم. زاویه‌ی انحراف نخ‌های m_1 و m_2 با خط قائم پس از تعادل به ترتیب α و β است. اگر $m_1 = m_2$ و $|q_1| > |q_2|$ باشد، کدام گزینه صحیح است؟

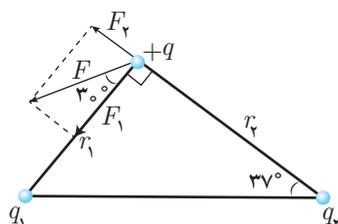

- (۱) $\alpha = \beta$
(۲) $\alpha > \beta$
(۳) $\alpha < \beta$
(۴) اظهارنظر قطعی نمی‌توان کرد.

۴۸. در تست قبل اگر $m_1 > m_2$ و $|q_1| < |q_2|$ باشد، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) $\alpha = \beta$
(۲) $\alpha > \beta$
(۳) $\alpha < \beta$
(۴) به اندازه‌ی بارها و جرم‌ها بستگی دارد.

۴۹. برایند نیروهای وارد بر بار $+q$ از طرف بارهای q_1 و q_2 در شکل زیر رسم شده است. با توجه به شکل کدام گزینه صحیح است؟ ($\sin 37^\circ = 0.6$)

- (۱) $\frac{q_2}{q_1} = \frac{16\sqrt{3}}{27}$ ، $q_1 > 0$ و $q_2 < 0$
(۲) $\frac{q_2}{q_1} = \frac{16\sqrt{3}}{27}$ ، $q_1 < 0$ و $q_2 > 0$
(۳) $\frac{q_2}{q_1} = \frac{3\sqrt{3}}{16}$ ، $q_1 > 0$ و $q_2 < 0$
(۴) $\frac{q_2}{q_1} = \frac{3\sqrt{3}}{16}$ ، $q_1 < 0$ و $q_2 > 0$

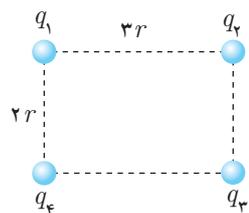
۵۰. دو گلوله‌ی کوچک، به جرم یکسان با بار یکسان $+q$ از دو ریسمان عایق به طول L از یک نقطه آویزان شده‌اند و با خط قائم زاویه θ می‌سازند. جرم گلوله‌ها کدام یک از گزینه‌های زیر است؟

- (۱) $\frac{kq^2 \cos \theta}{2L^2 g \sin^3 \theta}$
(۲) $\frac{kq^2 \cos \theta}{2L^2 g \sin^2 \theta}$
(۳) $\frac{kq^2 \cos \theta}{4L^2 g \sin^2 \theta}$
(۴) $\frac{kq^2 \cos \theta}{4L^2 g \sin^2 \theta}$

۵۱. سه بار q ، $-q$ و $2q$ را در فواصل مساوی روی دایره‌ای قرار داده‌ایم. نیروی وارد بر بار $2q$ چند برابر نیروی وارد بر بار $-q$ است؟

- (۱) $\sqrt{\frac{5}{6}}$
(۲) $\sqrt{\frac{5}{3}}$
(۳) $\frac{2\sqrt{7}}{7}$
(۴) ۱

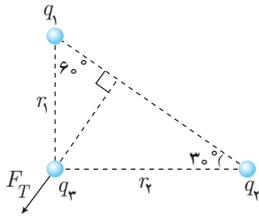
۵۲. چهار بار q_1 ، q_2 ، q_3 و q_4 مطابق شکل روی رئوس یک مستطیل قرار دارند، برایند نیروهای وارد شده بر بار q_4 صفر است، نسبت $\frac{q_1}{q_2}$ کدام گزینه است؟

- (۱) $\frac{-12\sqrt{13}}{169}$
(۲) $\frac{12\sqrt{13}}{169}$
(۳) $\frac{-8\sqrt{13}}{169}$
(۴) $\frac{8\sqrt{13}}{169}$

۵۳. برابند نیروهای وارد بر بار q_3 در شکل به صورت مقابل رسم شده است. نسبت بار $\frac{q_1}{q_2}$ کدام گزینه

(۲) $-\sqrt{3}$

(۴) $\sqrt{3}$

(۱) $-\frac{\sqrt{3}}{3}$

(۳) $\frac{\sqrt{3}}{3}$

۵۴. روی محیط دایره به فاصله‌های مساوی، چهار بار مساوی و هم‌نام قرار داده‌ایم. نیرویی که به هر یک از بارها از سایر بارها وارد می‌شود چند برابر نیرویی است که دو بار مجاور به یکدیگر وارد می‌کنند؟

(۴) $\frac{2\sqrt{2}+1}{2}$

(۳) $2\sqrt{2}+1$

(۲) $\frac{4\sqrt{2}+1}{2}$

(۱) $\sqrt{2}+1$

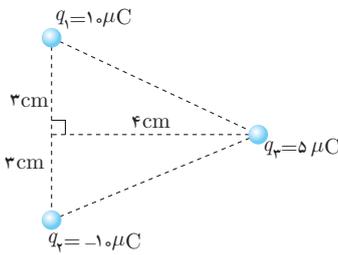
۵۵. در شکل مقابل برابند نیروهای وارد بر بار q_3 چند نیوتون است؟

(۱) ۱۰۸

(۲) ۱۸۰

(۳) ۲۱۶

(۴) $180\sqrt{3}$

۵۶. در شکل مقابل اگر $q_1 = q_2 = 1 \mu C$ ، $m_1 = 2 kg$ و $m_2 = 3 kg$ باشند، زاویه θ چند درجه

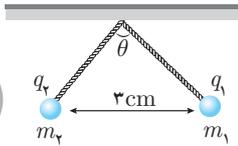
است؟

(۱) ۳۰

(۲) ۴۵

(۳) ۶۰

(۴) ۹۰

۵۷. مطابق شکل، سه بار نقطه‌ای روی محیط دایره ای به شعاع $10 cm$ ، ثابت نگه داشته شده‌اند و بار چهارم (q_4) در مرکز دایره قرار دارد. اگر برابند نیروهای الکتریکی وارد بر بار q_3 برابر $8/1$ نیوتون باشد، بار

مثبت q_4 چند میکروکولن است؟ (بارهای الکتریکی مثبت و $k = 9 \times 10^9 \frac{N.m^2}{C^2}$ است.)

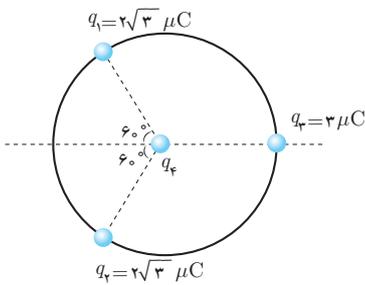
(سراسری - ۱۳۹۰)

(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) ۲۰

(۴) ۱۰

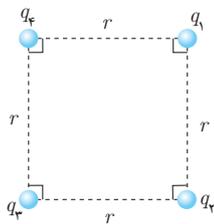
۵۸. نسبت $\frac{q_1}{q_2}$ در آرایش شکل مقابل چند باشد تا بار q_3 در تعادل قرار گیرد؟ ($q_2 = q_4$)

(۱) $2\sqrt{2}$

(۲) $-2\sqrt{2}$

(۳) $\sqrt{2}$

(۴) $-\sqrt{2}$

۵۹. چهار بار الکتریکی در رأس‌های مستطیلی مطابق شکل قرار دارند، نیروی وارد بر بار q_2 چند نیوتون

است؟ (فارج از کشور - ۱۳۹۰)

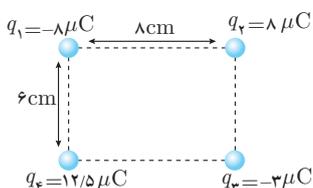
($k = 9 \times 10^9 \frac{N.m^2}{C^2}$)

(۲) ۶۰

(۴) $9\sqrt{10}$

(۱) ۳۰

(۳) $6\sqrt{10}$

بخش سوم - میدان الکتریکی

۶۰. یکای میدان الکتریکی کدام است؟

- (۱) $\frac{\text{کولن}}{\text{نیوتون . متر}}$ (۲) $\frac{\text{نیوتون}}{\text{کولن}}$ (۳) $\frac{\text{نیوتون . متر}}{\text{کولن}}$ (۴) $\frac{\text{کولن}}{\text{نیوتون}}$

۶۱. دو بار نقطه‌ای و مثبت q و $9q$ به فاصله‌ی d از یکدیگر قرار دارند. در چه فاصله‌ای از بار q میدان الکتریکی حاصل از این دو بار صفر است؟

(سراسری - ۱۳۸۱)

- (۱) $\frac{d}{4}$ (۲) $\frac{d}{3}$ (۳) $\frac{2d}{3}$ (۴) $\frac{d}{2}$

۶۲. دو بار الکتریکی نقطه‌ای $-Q_1$ و $+Q_2$ در فاصله‌ی یک متری از هم قرار دارند. اگر در نقطه‌ای بین دو بار و به فاصله‌ی 40 سانتی‌متری از بار $-Q_1$ میدان الکتریکی حاصل از دو بار برابر باشند، نسبت اندازه‌ی دو بار الکتریکی $(\frac{Q_2}{Q_1})$ کدام است؟

(فارج از کشور - ۱۳۸۶)

- (۱) $1/25$ (۲) $1/5$ (۳) $2/25$ (۴) $2/5$

۶۳. ذره‌ای به جرم 2 گرم و بار الکتریکی $8 \mu C$ را در میدان الکتریکی خارجی $5 \times 10^3 \frac{N}{C}$ قرار می‌دهیم. شتاب حاصل از نیروی الکتریکی وارد بر این ذره چند متر بر مجذور ثانیه است؟

- (۱) 20 (۲) 10 (۳) 40 (۴) 5

۶۴. دو بار نقطه‌ای q_1 و $q_2 = 4q_1$ در فاصله‌ی r از هم واقع‌اند. میدان الکتریکی ناشی از دو بار در فاصله‌ی d_1 از بار q_1 برابر صفر است. اگر فاصله دو بار از هم 2 برابر شود، میدان الکتریکی برآیند در فاصله‌ی d_2 از بار q_2 برابر صفر می‌شود. d_2 چند برابر d_1 است؟

(سراسری - ۱۳۹۴)

- (۱) $\frac{4}{3}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳) 2 (۴) 4

۶۵. بزرگی میدان الکتریکی در فاصله‌ی r از بار الکتریکی ذره‌ای $25 N/C$ و در فاصله‌ی $(r+8)$ سانتی‌متر از آن $9 N/C$ است. r چند سانتی‌متر است؟

- (۱) 12 (۲) 18 (۳) 6 (۴) 24

۶۶. در کدام یک از گزینه‌های زیر خطوط میدان الکتریکی درست رسم نشده است؟

۶۷. دو بار الکتریکی غیر هم‌نام q و q' روی خط راستی قرار دارند. میدان الکتریکی حاصل از این دو بار در نقطه‌ای صفر می‌شود که فاصله‌ی بین دو بار و نزدیک بار باشد.

- (۱) خارج از - بزرگ‌تر (۲) خارج از - کوچک‌تر (۳) داخل - کوچک‌تر (۴) داخل - بزرگ‌تر

۶۸. میدان الکتریکی در فاصله‌ی 20 سانتی‌متری از بار q برابر $18 N/C$ است. چند سانتی‌متر دیگر از بار فوق دور شویم تا میدان الکتریکی برابر $8 N/C$ شود؟

(سراسری - ۱۳۸۳)

- (۱) 10 (۲) 20 (۳) 30 (۴) 40

۶۹. ذره‌ای به جرم 10 گرم و بار الکتریکی 5 میکروکولن در یک میدان الکتریکی یکنواخت بدون تکیه‌گاه به حالت سکون قرار دارد. اگر $g = 10 \frac{m}{s^2}$ باشد، میدان الکتریکی چند نیوتون بر کولن و جهت آن بر کدام سمت است؟

(فارج از کشور - ۱۳۸۵)

- (۱) 2×10^4 ، بالا (۲) 2×10^4 ، پایین (۳) 5×10^5 ، بالا (۴) 5×10^5 ، پایین

۷۰. جسمی به بار $+q$ و جرم m داخل یک میدان الکتریکی یکنواخت که قائم بر سطح زمین است رها می‌شود و با شتاب $\frac{m}{s^2}$ به سمت پایین حرکت می‌کند. اگر به بار جسم به اندازه $-2q$ اضافه کنیم. شتاب آن چه اندازه و در کدام جهت خواهد شد؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

- (۱) $\frac{m}{s^2}$ ، پایین (۲) $\frac{m}{s^2}$ ، بالا (۳) $\frac{m}{s^2}$ ، پایین (۴) $\frac{m}{s^2}$ ، بالا

۷۱. بزرگی میدان حاصل از بار $4q$ در محل قرار گرفتن بار $3q$ برابر با E است. بزرگی میدان حاصل از بار $3q$ در وسط خط واصل دو بار چند برابر E است؟

- (۱) $\frac{3}{4}$ (۲) ۳ (۳) ۱۲ (۴) ۱

۷۲. میدان الکتریکی در فاصله 2 متری از یک بار نقطه‌ای $450 \frac{N}{C}$ بیش‌تر از میدان در فاصله 3 متری همین بار است میدان در فاصله 6 متری چند نیوتون بر کولن است؟

- (۱) ۴۵ (۲) ۹۰ (۳) ۱۸۰ (۴) ۲۷۰

۷۳. در یک میدان الکتریکی یکنواخت یک پروتون و یک ذره آلفا قرار دارند. شتاب حاصل از این میدان برای ذرات چه رابطه‌ای با هم دارند؟

($m_\alpha = 4m_p$), ($q_\alpha = 2q_p$)

- (۱) $a_\alpha = 2a_p$ (۲) $a_\alpha = \frac{1}{2}a_p$ (۳) $a_\alpha = \frac{1}{4}a_p$ (۴) $a_\alpha = 4a_p$

۷۴. در شکل مقابل میدان حاصل از دو بار نقطه‌ای q_1 و q_2 در نقطه‌ی C برابر صفر است. نسبت $\frac{q_2}{q_1}$ برابر

کدام است؟

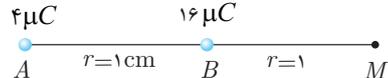
- (۱) $-\frac{1}{16}$ (۲) $-\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{9}$

۷۵. دو بار الکتریکی نقطه‌ای $-q$ و $+9q$ به فاصله 180 سانتی‌متر از یکدیگر قرار دارند. در چند سانتی‌متری بار $-q$ ، شدت میدان الکتریکی حاصل از دو بار، از نظر مقدار برابرند؟

- (۱) ۲۰ (۲) ۴۵ (۳) ۶۰ (۴) ۹۰

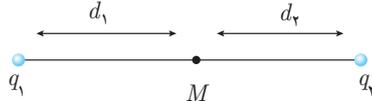
۷۶. دو بار $q_1 = 20 \mu C$ و $q_2 = -80 \mu C$ در فاصله 100 سانتی‌متری از یکدیگر قرار دارند. اندازه‌ی میدان حاصل دو بار در چه نقطه‌ای برابر صفر می‌شود؟

- (۱) خارج دو بار در 100 سانتی‌متری q_2 (۲) خارج دو بار در 100 سانتی‌متری q_1
 (۳) خارج دو بار در 50 سانتی‌متری q_2 (۴) خارج دو بار در 50 سانتی‌متری q_1

۷۷. دو کره‌ی فلزی رسانای کوچک و مشابه دارای بارهای 4 و 16 میکروکولن هستند و در نقاط A و B ثابت شده‌اند. این دو کره را به یکدیگر اتصال داده و سپس دوباره در جای قبلی‌شان قرار می‌دهیم. میدان الکتریکی ناشی از دو کره در نقطه‌ی M مطابق شکل چند برابر می‌شود؟ ($k = 9 \times 10^9 \frac{Nm^2}{C^2}$)

- (۱) $\frac{225}{468}$ (۲) $\frac{25}{34}$ (۳) $\frac{34}{25}$ (۴) $\frac{468}{225}$

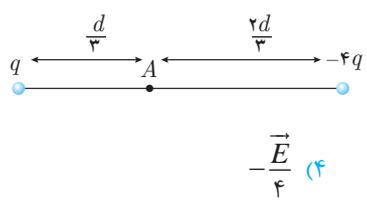
۷۸. شدت میدان الکتریکی حاصل از دو بار ذره‌ای q_1 و q_2 در نقطه M برابر \vec{E} است. اگر بار q_1 خنثی شود، شدت میدان الکتریکی در نقطه‌ی M برابر $\frac{\vec{E}}{2}$ می‌شود. کدام گزینه صحیح است؟ ($d_1 > d_2$)

- (۱) هم‌نام، $|q_1| > |q_2|$ (۲) غیرهم‌نام، $|q_2| > |q_1|$
 (۳) غیرهم‌نام، $|q_1| > |q_2|$ (۴) هم‌نام، $|q_2| > |q_1|$

۷۹. دو بار الکتریکی غیر هم‌نام و هم‌اندازه در فاصله d از هم قرار دارند. شدت میدان الکتریکی حاصل از این دو بار در وسط دو بار E است. هرگاه یکی از بارها را به اندازه $\frac{2d}{3}$ به بار دیگر نزدیک کنیم، میدان برآیند بین دو بار چند E خواهد شد؟

- (۱) ۳۶ (۲) ۱۸ (۳) ۹ (۴) ۴/۵

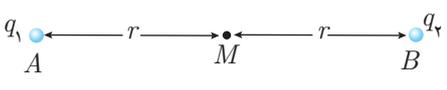

۸۰. در شکل مقابل دو بار الکتریکی نقطه‌ای q و $-4q$ به فاصله‌ی d از یکدیگر قرار دارند و میدان الکتریکی در نقطه‌ی A برابر \vec{E} است. اگر بار q را خنثی کنیم، میدان الکتریکی در نقطه‌ی A برابر کدام خواهد شد؟

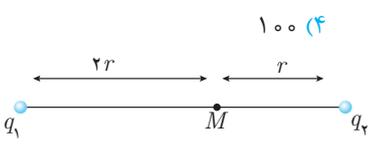
- (۱) $\frac{\vec{E}}{2}$ (۲) $-\frac{\vec{E}}{2}$ (۳) $\frac{\vec{E}}{4}$ (۴) $-\frac{\vec{E}}{4}$

۸۱. برایند میدان‌های بارهای q_1 و q_2 در نقطه‌ی M است \vec{E} . اگر q_1 را حذف کنیم، میدان در نقطه‌ی M ، $-2\vec{E}$ می‌شود. نسبت $\frac{q_1}{q_2}$ کدام گزینه است؟

- (۱) $+1/5$ (۲) $-1/5$ (۳) $+4$ (۴) -4

۸۲. دو بار نقطه‌ای هم‌نام که اندازه‌ی یکی ۴ برابر دیگری است، به فاصله‌ی d از یکدیگر قرار دارند و برایند شدت میدان الکتریکی در وسط دو بار $\frac{N}{C}$ است. اگر بار بزرگ‌تر را خنثی کنیم، اندازه شدت میدان نقطه‌ی مذکور چند $\frac{N}{C}$ خواهد شد؟

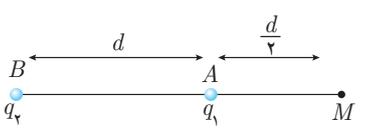
- (۱) $37/5$ (۲) 50 (۳) 75 (۴) 100

۸۳. برایند میدان‌های بارهای q_1 و q_2 در نقطه‌ی M برابر \vec{E} است. اگر q_1 را حذف کنیم، میدان در نقطه‌ی M ، $2\vec{E}$ می‌شود. نسبت بار $\frac{q_1}{q_2}$ کدام گزینه است؟

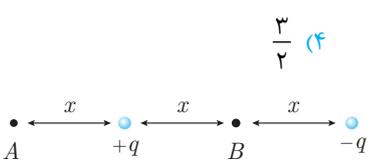
- (۱) $+2$ (۲) -2 (۳) $+4$ (۴) -4

۸۴. دو بار الکتریکی q_1 و q_2 در نقاط A و B مطابق شکل قرار دارند. شدت میدان الکتریکی در نقطه‌ی M ، برابر \vec{E} است. اگر بار q_1 را خنثی کنیم، شدت میدان در همان نقطه $-\frac{\vec{E}}{3}$ می‌شود. نسبت $\frac{q_2}{q_1}$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{4}{9}$ (۲) $\frac{9}{4}$ (۳) $-\frac{3}{2}$ (۴) $\frac{3}{2}$

۸۵. شدت میدان الکتریکی در وسط دو بار غیر هم‌نام و هم‌اندازه E است. اگر اندازه‌ی یکی از بارها دو برابر شود، شدت میدان در همان محل چند E می‌شود؟

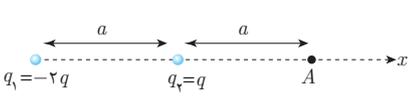
- (۱) 5 (۲) -3 (۳) $\frac{5}{2}$ (۴) $\frac{3}{2}$

۸۶. در شکل مقابل، اندازه‌ی برایند میدان‌های الکتریکی دو بار q و $-q$ در نقطه A برابر E است. اندازه‌ی برایند میدان‌های الکتریکی این دو بار در نقطه B چند E خواهد بود؟

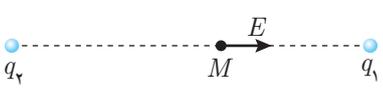
- (۱) $\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{9}{4}$ (۴) $\frac{4}{9}$

۸۷. میدان الکتریکی حاصل از بارهای q و $-2q$ در نقطه‌ی A با توجه به شکل مقابل کدام گزینه است؟

- (۱) در جهت مثبت محور x $\frac{3kq}{2a^2}$ (۲) در جهت منفی محور x $\frac{kq}{2a^2}$
 (۳) در جهت مثبت محور x $\frac{kq}{2a^2}$ (۴) در جهت منفی محور x $\frac{3kq}{2a^2}$

۸۸. میدان الکتریکی حاصل از بارهای الکتریکی q_1 و q_2 در نقطه‌ی M روی خط واصل بارها، مطابق شکل مقابل است. نوع بار الکتریکی آن‌ها به ترتیب کدام‌اند؟

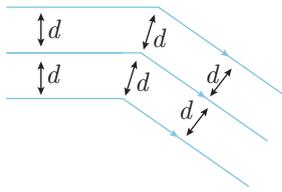
- (۱) منفی - منفی
 (۲) منفی - مثبت
 (۳) مثبت - مثبت

(۴) بسته به شرایط، هر کدام از گزینه‌های دیگر می‌تواند درست باشد.

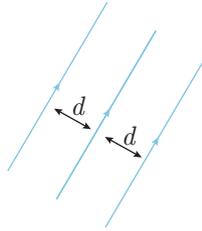
(سراسری - ۱۳۸۳)

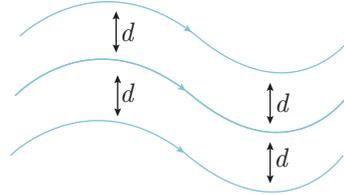
۸۹. چند میدان الکتریکی از میدان‌های رسم شده یکنواخت هستند؟

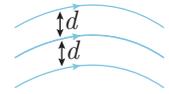
۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۹۰. در شکل مقابل، میدان الکتریکی حاصل از دو بار الکتریکی نقطه‌ای، نشان داده شده است. نوع بار الکتریکی A و B (به ترتیب از راست به چپ) کدام است؟

(سراسری - ۱۳۸۲)

(۲) مثبت - مثبت

(۱) منفی - مثبت

(۴) مثبت - منفی

(۳) منفی - منفی

۹۱. چند گزینه درست است؟

(۱) وقتی بار الکتریکی با جرم ناچیز بدون سرعت اولیه در میدان الکتریکی قرار می‌گیرد، نیروی برآیند هم‌امتداد با میدان بر آن وارد می‌شود.

(۲) وقتی در امتداد ثابت از بار $+q$ دور می‌شویم، میدان الکتریکی به طور یکنواخت کاهش می‌یابد.

(۳) اگر میدان الکتریکی یکنواخت باشد، بار ساکن q در امتداد خطوط میدان حرکت می‌کند.

(۴) اگر میدان الکتریکی یکنواخت نباشد، بار ساکن با جرم ناچیز در امتداد خطوط میدان حرکت می‌کند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

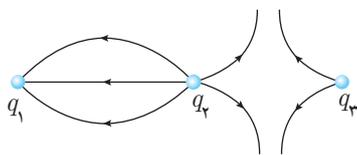
۹۲. با توجه به خطوط میدان الکتریکی اطراف سه بار q_1 ، q_2 و q_3 کدام گزینه صحیح است؟

(۱) $|q_1| > |q_2| > |q_3|$

(۲) $|q_1| < |q_2| < |q_3|$

(۳) $|q_1| = |q_2| = |q_3|$

(۴) $|q_2| > |q_3| > |q_1|$

۹۳. بردار میدان الکتریکی در نقطه‌ی A به صورت $\vec{E}_A = 4\vec{i} - 3\vec{j}$ (در SI) است. اگر ذره‌ای با بار $+1\mu C$ با جرم $0.5g$ در نقطه‌ی A قرار دهیم، چه شتابی از طرف نیروی الکتریکی میدان به ذره‌ی فوق داده می‌شود؟

(۴) $7\frac{m}{s^2}$

(۳) $10\frac{m}{s^2}$

(۲) $1\frac{m}{s^2}$

(۱) صفر

۹۴. در شکل مقابل $q_A = +q$ ، $q_B = +2q$ و $q_C = -q$ هستند. میدان الکتریکی برآیند حاصل از این سه بار در نقطه‌ی M با خط BC چه زاویه‌ای می‌سازد؟

(۲) $\tan^{-1}(\frac{1}{3})$

(۱) $\tan^{-1}(\frac{1}{3})$

(۴) $\tan^{-1}(3)$

(۳) 45°

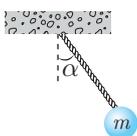
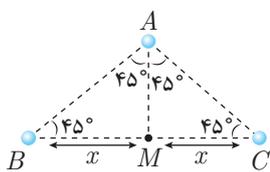
۹۵. گلوله‌ای به جرم $10g$ را به انتهای نخ بسته‌ایم، در میدان یکنواخت و افقی E قرار می‌دهیم. اگر نیروی کشش نخ $2N$ باشد، زاویه‌ی α چند درجه است؟ ($g = 10\frac{m}{s^2}$)

(۲) 45°

(۱) 30°

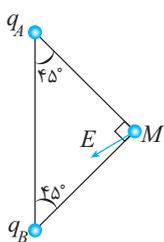
(۴) 90°

(۳) 60°

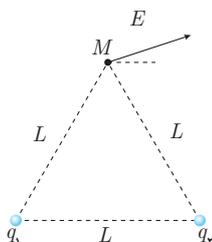

۹۶. در شکل مقابل میدان الکتریکی برآیند E در نقطه M رسم شده است. کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

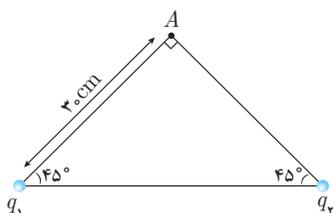
- (۱) $|q_A| > |q_B|$ ، $q_B > 0$ و $q_A > 0$
- (۲) $|q_A| < |q_B|$ ، $q_B > 0$ و $q_A > 0$
- (۳) $|q_A| > |q_B|$ ، $q_B < 0$ و $q_A < 0$
- (۴) $|q_A| < |q_B|$ ، $q_B < 0$ و $q_A < 0$

۹۷. در شکل مقابل اگر نسبت $\frac{q_2}{q_1}$ برابر n باشد، کدام رابطه درست است؟

- (۱) $n < 1$
- (۲) $n < -1$
- (۳) $-1 < n < 0$
- (۴) $-\frac{1}{2} < n < \frac{1}{2}$

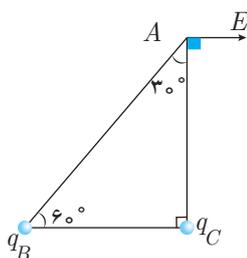
۹۸. در شکل زیر برآیند میدان الکتریکی حاصل از دو بار نقطه‌ای $q_1 = q_2 = 20 \mu C$ در نقطه A برابر

چند $\frac{N}{C}$ است؟ $(k = 9 \times 10^9 \frac{Nm^2}{C^2})$

- (۱) $2\sqrt{2} \times 10^3$
- (۲) $2\sqrt{2} \times 10^6$
- (۳) 4×10^3
- (۴) 4×10^6

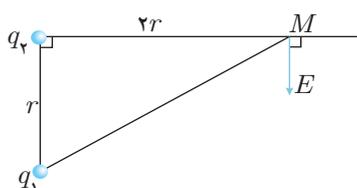
۹۹. میدان الکتریکی حاصل از بارهای q_B و q_C در رأس A از مثلث ABC مطابق شکل رسم شده است.

نسبت $\frac{q_B}{q_C}$ را بیابید.

- (۱) $-\frac{8}{3\sqrt{3}}$
- (۲) $\frac{8}{3\sqrt{3}}$
- (۳) $-\frac{3}{2}$
- (۴) $\frac{3}{2}$

۱۰۰. نسبت بار $\frac{q_2}{q_1}$ در شکل مقابل کدام گزینه است؟ (میدان E بردار برآیند میدان‌های الکتریکی دو بار در

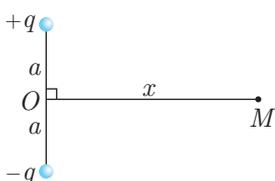
نقطه M است.)

- (۱) $\frac{8}{5\sqrt{5}}$
- (۲) $\frac{-8}{5\sqrt{5}}$
- (۳) $\frac{2\sqrt{5}}{5}$
- (۴) $\frac{-2\sqrt{5}}{5}$

۱۰۱. نسبت دو بار $\frac{q_2}{q_1}$ در مسئله‌ی قبل چقدر باشد تا میدان برآیند دو بار قرینه جهت رسم شده، شود؟

- (۱) $\frac{8}{5\sqrt{5}}$
- (۲) $\frac{-8}{5\sqrt{5}}$
- (۳) $\frac{2\sqrt{5}}{5}$
- (۴) $\frac{-2\sqrt{5}}{5}$

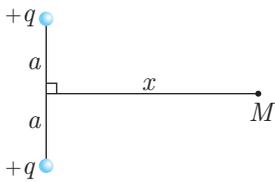
۱۰۲. میدان الکتریکی ناشی از دو بار q و $-q$ که در فاصله $2a$ از یکدیگر قرار دارند، روی خط عمود بر

خط واصل آن‌ها و به فاصله x از نقطه O در نقطه M مطابق شکل، کدام گزینه است؟

- (۱) $\frac{kqx}{(a^2 + x^2)^{\frac{3}{2}}}$
- (۲) $\frac{kqa}{(a^2 + x^2)^{\frac{3}{2}}}$
- (۳) $\frac{2kqx}{(a^2 + x^2)^{\frac{3}{2}}}$
- (۴) $\frac{2kqa}{(a^2 + x^2)^{\frac{3}{2}}}$

۱۰۳. در سؤال قبل اگر دو بار هم‌نام باشند میدان را بیابید.

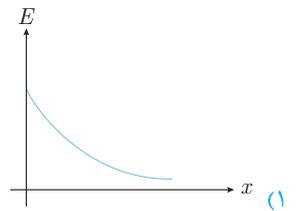
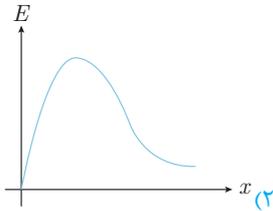
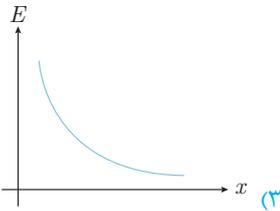
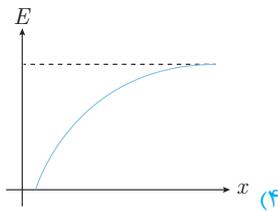
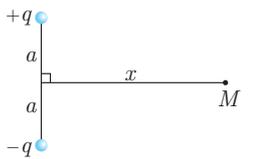
$$\frac{kqa}{(a^2 + x^2)^{\frac{3}{2}}} \quad (۲)$$

$$\frac{2kqa}{(a^2 + x^2)^{\frac{3}{2}}} \quad (۴)$$

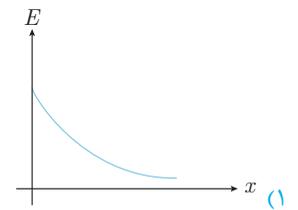
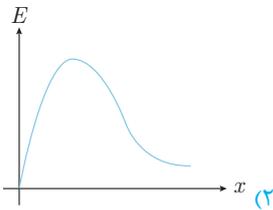
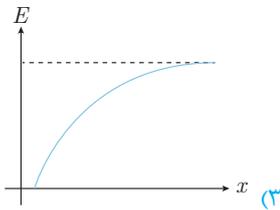
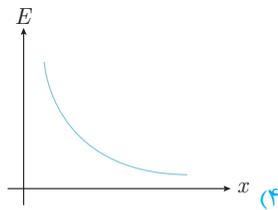
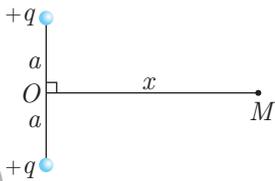
$$\frac{kqx}{(a^2 + x^2)^{\frac{3}{2}}} \quad (۱)$$

$$\frac{2kqx}{(a^2 + x^2)^{\frac{3}{2}}} \quad (۳)$$

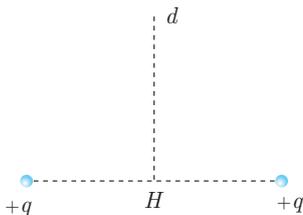
۱۰۴. نمودار تغییرات میدان برایند حاصل از دو بار ناهم‌نام، روی عمودمنصف خط واصل آن‌ها در نقطه‌ی M مطابق شکل، کدام گزینه است؟

۱۰۵. نمودار تغییرات میدان بر حسب x فاصله‌ی نقطه M از وسط خط واصل دو بار مطابق شکل کدام گزینه است؟

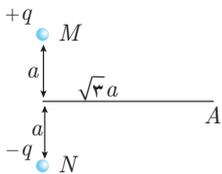
۱۰۶. در شکل مقابل بارهای الکتریکی هم‌نام و هم‌اندازه در فضای اطراف خود میدان الکتریکی ایجاد کرده‌اند. تغییرات این میدان بر روی خط d عمودمنصف پاره‌خط واصل دو بار (از فاصله خیلی دور تا نقطه‌ی H وسط دو بار الکتریکی) چگونه است؟

- (۲) پیوسته افزایش
- (۴) افزایش - کاهش

- (۱) پیوسته کاهش
- (۳) کاهش - افزایش

۱۰۷. در شکل مقابل میدان الکتریکی حاصل از دو قطبی در نقطه‌ی A کدام است؟

$$\frac{1}{8\pi\epsilon_0} \times \frac{q}{a^2} \quad (۲)$$

$$\frac{1}{16\pi\epsilon_0} \times \frac{q}{a^2} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{4\pi\epsilon_0} \times \frac{q}{a^2} \quad (۱)$$

$$\frac{1}{2\pi\epsilon_0} \times \frac{q}{a^2} \quad (۳)$$

۱۰۸. در شکل زیر، ۳ بار الکتریکی در نقاط مشخص شده قرار دارند. بردار میدان الکتریکی در مبدأ مختصات

(قارج از کشور - ۱۳۹۱)

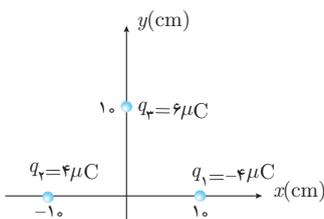
در SI کدام است؟ $(k = 9 \times 10^9 \frac{N.m^2}{C^2})$

$$-5/4 \times 10^6 \vec{j} \quad (۲)$$

$$(5/4 \vec{i} - 7/2 \vec{j}) \times 10^6 \quad (۴)$$

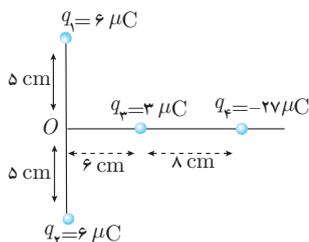
$$9 \times 10^6 \vec{i} \quad (۱)$$

$$(7/2 \vec{i} - 5/4 \vec{j}) \times 10^6 \quad (۳)$$

۱۰۹. بارهای الکتریکی q_1, q_2, q_3 و q_4 مطابق شکل روبه‌رو قرار گرفته‌اند. بار الکتریکی q_4 را چند سانتی‌متر و در کدام جهت جابه‌جا کنیم، تا میدان حاصل از بارها در نقطه‌ی O برابر صفر شود؟

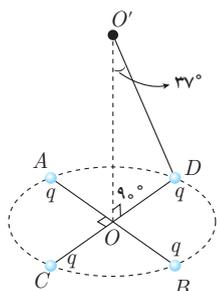
(فارج از کشور - ۱۳۸۹)

- (۱) ۴ سانتی‌متر به راست
- (۲) ۴ سانتی‌متر به چپ
- (۳) ۱۰ سانتی‌متر به راست
- (۴) ۱۰ سانتی‌متر به چپ

۱۱۰. دو قطر عمود بر هم AB و CD از یک دایره‌ی افقی را در نظر گرفته و چهار بار الکتریکی نقطه‌ای مشابه را در نقاط A, B, C, D قرار می‌دهیم. اگر میدان الکتریکی هر یک از بارها در نقطه‌ی O (نشان داده شده در شکل) برابر $\frac{N}{C} \times 10^4$ باشد، برآیند میدان الکتریکی حاصل در نقطه‌ی O' چند نیوتون بر کولن است؟ (با $\cos 37^\circ = 0.8$)

(سراسری - ۱۳۸۸)

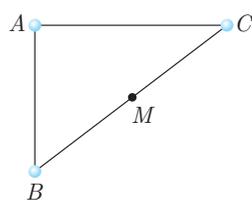

- (۱) 8×10^4
- (۲) $6/4 \times 10^4$
- (۳) $8/76 \times 10^5$
- (۴) 2×10^5

۱۱۱. روی دایره‌ای به شعاع ۱ متر سه نقطه به فاصله‌های مساوی از یکدیگر قرار دارند، دو بار الکتریکی نقطه‌ای $+1$ میکروکولنی هر کدام در یکی از آن نقاط قرار دارند. میدان الکتریکی حاصل از آن دو ذره در نقطه‌ی سوم چند نیوتون بر کولن است؟ (با $k = 9 \times 10^9 \text{ Nm}^2 / \text{C}^2$)

(سراسری - ۱۳۸۸)

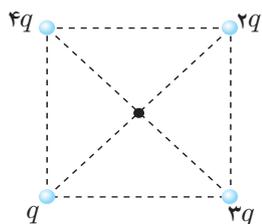
- (۱) ۱۵۰۰
- (۲) ۳۰۰۰
- (۳) $1500\sqrt{3}$
- (۴) $3000\sqrt{3}$

۱۱۲. سه بار ذره‌ای $q_A = 2 \times 10^{-7} \text{ C}$ ، $q_B = -1 \times 10^{-7} \text{ C}$ و $q_C = 1 \times 10^{-7} \text{ C}$ در سه رأس مثلث قائم‌الزاویه مطابق شکل قرار دارند. بزرگی شدت میدان الکتریکی در نقطه‌ی M وسط BC چند نیوتون بر کولن است؟ (با $k = 9 \times 10^9 \frac{\text{Nm}^2}{\text{C}^2}$ و $AB = 30 \text{ cm}$ و $BC = 60 \text{ cm}$)

(سراسری - ۱۳۸۵)

- (۱) 10^4
- (۲) 2×10^4
- (۳) 4×10^4
- (۴) 8×10^4

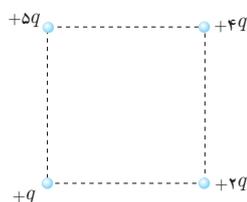
۱۱۳. اگر در یک رأس مربع بار الکتریکی q قرار گیرد اندازه‌ی شدت میدان الکتریکی حاصل از آن در مرکز مربع E_1 خواهد بود. در صورتی که در چهار رأس این مربع بارهای الکتریکی مطابق شکل قرار گیرند، اندازه‌ی شدت میدان در مرکز آن چند E_1 می‌شود؟

- (۱) $\sqrt{2}$
- (۲) ۲
- (۳) $2\sqrt{2}$
- (۴) ۴

۱۱۴. اگر در یک رأس مربعی بار q قرار گیرد، میدان الکتریکی حاصل از آن در مرکز مربع E است. حال اگر در چهار رأس همان مربع بارهای الکتریکی مطابق شکل قرار گیرند، اندازه‌ی میدان الکتریکی در مرکز آن چند E می‌شود؟

(سراسری - ۱۳۸۵)

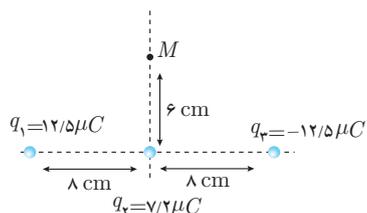
- (۱) $\sqrt{2}$
- (۲) $2\sqrt{2}$
- (۳) $\frac{3}{2}\sqrt{2}$
- (۴) $3\sqrt{2}$

۱۱۵. سه بار نقطه‌ای مطابق شکل زیر قرار دارند. بزرگی میدان الکتریکی در نقطه‌ی M چند نیوتون بر کولن است؟ (با $k = 9 \times 10^9 \frac{\text{N.m}^2}{\text{C}^2}$)

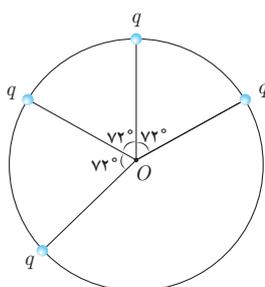
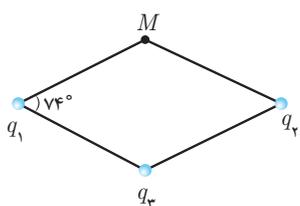
(سراسری - ۱۳۹۲)

(سراسری - ۱۳۸۵)

- (۱) $18\sqrt{2} \times 10^6$
- (۲) $6\sqrt{2} \times 10^6$
- (۳) 6×10^6
- (۴) 18×10^6

۱۱۶. سه بار q_1, q_2, q_3 و روی رئوس یک لوزی مطابق شکل قرار دارند. اگر میدان برآیند روی رأس چهارم

(M) صفر باشد، نسبت $\frac{q_1}{q_3}$ را بیابید. ($\sin 37^\circ = 0.6$)

- (۱) $-\frac{25}{36}$
 (۲) $-\frac{125}{216}$
 (۳) $+\frac{25}{36}$
 (۴) $+\frac{125}{216}$

۱۱۷. چهار بار الکتریکی به اندازه $3 \mu C$ روی محیط دایره‌ای به شعاع 1 cm مطابق شکل قرار گرفته‌اند.

میدان الکتریکی را در نقطه‌ی O (مرکز دایره) بر حسب نیوتون بر کولن بیابید. ($k = 9 \times 10^9 \frac{Nm^2}{C^2}$)

- (۱) $1/35 \times 10^8$
 (۲) $1/0.8 \times 10^8$
 (۳) $2/7 \times 10^8$
 (۴) صفر

بخش چهارم - پتانسیل الکتریکی

۱۱۸. چگالی سطحی بار الکتریکی کره‌ای به قطر یک متر، $5 \frac{\mu C}{m^2}$ است. بار الکتریکی موجود در سطح کره چند میکروکولن است؟ (فارج از کشور - ۱۳۸۹)

- (۱) 5π
 (۲) $7/5\pi$
 (۳) $12/5$
 (۴) 15

۱۱۹. به دو کره‌ی رسانا به قطرهای ۴ و ۱۰ سانتی‌متر مقدار مساوی بار الکتریکی می‌دهیم، نسبت چگالی سطحی بار در کره‌ی بزرگ‌تر به چگالی سطحی بار در کره‌ی کوچک‌تر کدام است؟

- (۱) $\frac{2}{125}$
 (۲) $\frac{2}{5}$
 (۳) $\frac{4}{25}$
 (۴) $\frac{1}{5}$

۱۲۰. دو کره‌ی رسانای A و B به شعاع‌های r_A و $r_B = 2r_A$ و چگالی سطحی بار σ_A و $\sigma_B = 2\sigma_A$ دارای بار الکتریکی مثبت‌اند. چند درصد از بار کره‌ی بزرگ‌تر به کره‌ی کوچک‌تر منتقل شود تا نسبت بار کره‌ها برابر نسبت شعاع آن‌ها شود؟ (سراسری - ۱۳۹۳)

- (۱) 15
 (۲) 25
 (۳) 50
 (۴) 75

۱۲۱. هشت قطره‌ی هم‌اندازه‌ی جیوه که بار هر کدام q است را روی هم می‌ریزیم تا یک قطره‌ی بزرگ به وجود بیاید. چگالی سطحی بار قطره بزرگ چند برابر قطره‌ی کوچک است؟

- (۱) 2
 (۲) 8
 (۳) 4
 (۴) 16

۱۲۲. دو کره‌ی رسانا با شعاع‌های $R_A = 4R_B$ دارای بار هم‌اندازه ولی مخالف هستند. اگر آن‌ها را با یک سیم رسانا به هم وصل کنیم، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) بار دو کره هم‌اندازه و هم‌علامت می‌شود.
 (۲) چگالی سطحی دو کره برابر می‌شود.
 (۳) چگالی سطحی کره‌ی کوچک‌تر بیش‌تر ولی بار آن کم‌تر خواهد بود.
 (۴) چگالی سطحی کره‌ی بزرگ‌تر بیش‌تر ولی بار آن کم‌تر خواهد بود.

۱۲۳. N گوی فلزی دارای چگالی سطحی بار یکسان σ هستند. آن‌ها را ذوب کرده و با آن‌ها یک گوی فلزی ساخته و تمام بارهای روی گوی‌ها را در سطح گوی جدید بخش می‌کنیم، چگالی بار جدید σ' خواهد شد. نسبت $\frac{\sigma'}{\sigma}$ کدام گزینه است؟

- (۱) \sqrt{N}
 (۲) $\frac{1}{\sqrt{N}}$
 (۳) N
 (۴) $\frac{1}{N}$

۱۲۴. وقتی باری معادل $1/6 \times 10^{-19} \text{ C}$ (یعنی ۱ الکترون) در میدان الکتریکی در اثر جابه‌جایی اختلاف پتانسیل یک ولت ایجاد کند، تغییر انرژی آن را الکترون ولت می‌نامیم. هر الکترون ولت معادل چند ژول است؟

- (۱) $1/6 \times 10^{-19}$
 (۲) 3×10^{-19}
 (۳) $3/2 \times 10^{-19}$
 (۴) 4×10^{-19}

۱۲۵. به دو جسم یکی رسانا و دیگری نارسانا از طریق تماس مقداری بار الکتریکی منتقل می‌کنیم. این بار در جسم رسانا و در جسم نارسانا

- (۱) در تمام حجم جسم یکنواخت پخش می‌شود- فقط در سطح خارجی قرار می‌گیرد.
- (۲) در سطح خارجی پخش شده- در محل داده شده می‌ماند.
- (۳) در محل داده شده می‌ماند- در سطح خارجی پخش می‌شود.
- (۴) فقط در نقاط نوک‌تیز قرار می‌گیرد- یکنواخت در کل حجم جسم پخش می‌شود.

۱۲۶. هر گاه یک بار منفی را در خلاف جهت خطوط میدان حرکت دهیم، انرژی پتانسیل الکتریکی آن:

- (۱) تغییر نمی‌کند. (۲) کاهش می‌یابد. (۳) افزایش می‌یابد. (۴) ممکن است کاهش یا افزایش یابد.
۱۲۷. کدام یک از کمیت‌های زیر برداری است؟

- (۱) چگالی سطحی بار الکتریکی (۲) پتانسیل الکتریکی (۳) بار الکتریکی (۴) شدت میدان الکتریکی

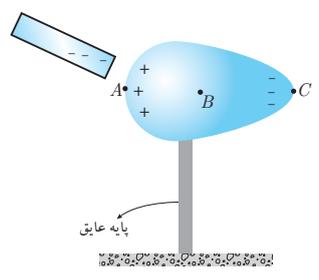
۱۲۸. اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو نقطه ۵۰۰ ولت است. با صرف چند ژول انرژی، بار الکتریکی $0/8$ میکروکولنی بین این دو نقطه جاری می‌شود؟

- (۱) 4×10^{-3} (۲) 8×10^{-3} (۳) 4×10^{-4} (۴) 8×10^{-4} (سراسری - ۱۳۸۶)

۱۲۹. بار الکتریکی $q = -2 \mu C$ از نقطه‌ای با پتانسیل الکتریکی $V_1 = -40V$ تا نقطه‌ای با پتانسیل الکتریکی $V_2 = -10V$ جابه‌جا می‌شود. انرژی پتانسیل بار چند ژول و چگونه تغییر می‌کند؟

- (۱) $10^{-4} J$ کاهش می‌یابد. (۲) $10^{-4} J$ افزایش می‌یابد.
- (۳) $6 \times 10^{-5} J$ افزایش می‌یابد. (۴) $6 \times 10^{-5} J$ کاهش می‌یابد.

۱۳۰. میله‌ای با بار منفی را به یک جسم رسانا که روی پایه‌ی عایقی قرار دارد نزدیک می‌کنیم تا مطابق شکل بارها در جسم جابه‌جا شوند. پتانسیل نقاط A, B, C را به ترتیب V_A, V_B, V_C می‌نامیم. کدام رابطه صحیح است؟

- (۱) $V_A < V_B < V_C$
- (۲) $V_A > V_B > V_C$
- (۳) $V_A = V_B = V_C$
- (۴) $V_A + V_C = V_B$

۱۳۱. در میدان الکتریکی یکنواخت، چند عبارت زیر نادرست است؟

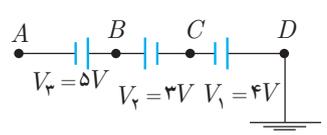
- (الف) اگر کاری که برای جابه‌جایی بار با سرعت ثابت انجام می‌دهیم مثبت باشد، انرژی پتانسیل بار افزایش می‌یابد.
- (ب) اگر کاری که برای جابه‌جایی بار با سرعت متغیر انجام می‌دهیم مثبت باشد، انرژی پتانسیل بار حتماً افزایش می‌یابد.
- (پ) اگر کاری که برای جابه‌جایی بار با افزایش سرعت انجام می‌دهیم مثبت باشد، انرژی پتانسیل بار حتماً کاهش می‌یابد.
- (ت) اگر کاری که برای جابه‌جایی بار با کاهش سرعت انجام می‌دهیم مثبت باشد، انرژی پتانسیل بار حتماً افزایش می‌یابد.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۳۲. مطابق شکل یک الکترون در نقطه‌ی A و یک الکترون در نقطه‌ی B قرار می‌دهیم. کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) $U_A > U_B$ و $V_B > V_A$
- (۲) $U_A > U_B$ و $V_B < V_A$
- (۳) $U_A < U_B$ و $V_B > V_A$
- (۴) $U_A < U_B$ و $V_B < V_A$

۱۳۳. با توجه به جهت و اندازه‌ی باتری‌های شکل مقابل، پتانسیل نقطه‌ی A چند ولت است؟

- (۱) -۶ (۲) +۶ (۳) -۲ (۴) +۲

